

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

OPINIONS OF THE PEOPLE TOWARDS COASTAL RESOURCES MANAGEMENT IN BANDON BAY, SURAT THANI PROVINCE

¹ยุพาพรรณ หิตอักษร, ²สุปราณี ธรรมพิทักษ์, และ ³อนูรัตน์ อนันตนาร

¹Yupapan Heat-aksorn, ²Supranee Thammaphithak, and ³Anurat Anantanatorn

¹คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

¹Faculty of Political Science and Law, Burapha University, Thailand

¹Corresponding Author E-mail: supraneet@buu.ac.th

Received: 2023-08-11

Revised: 2023-08-22

Accepted: 2023-08-29

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3 ตำบล จำนวนทั้งสิ้น 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กรณีพบความแตกต่างใช้วิธีทดสอบรายคู่เวย์วิธีของเชฟเฟ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ความรู้ และด้านการใช้กฎหมาย ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาเป็นด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู ($\bar{X} = 3.94$) และสุดท้ายคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร ($\bar{X} = 3.93$) ผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัด สุราษฎร์ธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากร ชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การจัดการทรัพยากรชายฝั่ง; อ่าวบ้านดอน; ความคิดเห็น

Abstract

The goals of this study were to: 1) investigate public perceptions of Bandon Bay's coastal resource management; and 2) compare public perceptions of Bandon Bay's coastal resource management as categorized by gender, age, education level, occupation, and monthly income. 348 residents of the Tha Chang District, Surat Thani Province, and its three sub-districts served as the research's sample population. A survey that the researcher devised asking people in Ban Don Bay, Surat Thani Province, their opinions on managing coastal resources served as the instrument for gathering data. A confidence value of 0.92 was assigned to the survey. In order to analyze the data, the following statistics were used: frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. Chaffe's technique applied the individual pair test when differences were discovered, with a statistical significance level of 0.01.

According to the study's findings, the public's perceptions of Ban Don Bay's coastal resource management in Surat Thani Province were generally favorable ($\bar{X} = 3.94$), graded in descending order of knowledge and knowledge of law enforcement. The general consensus is positive ($\bar{X} = 3.95$). The promotion and support of resource conservation initiatives comes last ($\bar{X} = 3.93$), then monitoring and restoration ($\bar{X} = 3.94$). According to comparisons of public opinion on the management of coastal resources in Ban Don Bay, Surat Thani Province based on individual characteristics, people's opinions on the management of coastal resources in Ban Don Bay, Surat Thani Province did not differ based on sex, age, level of education, occupation, or monthly income.

Keywords: Coastal Resources Management; Bandon Bay; Opinions

บทนำ

ประเทศไทยมีอาณาเขตทางทะเล (Maritime zone) ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เท่ากับ 323,488.32 ตารางกิโลเมตร ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 60 ของอาณาเขตทางบกที่มีเนื้อที่อยู่ประมาณ 513,115 ตารางกิโลเมตร โดยมีความยาวชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอ่าวไทย และฝั่งอันดามัน รวมถึงช่องแคบมะละกาตอนเหนือ รวมความยาวชายฝั่งทะเลในประเทศไทยทั้งสิ้น 3,148.23 กิโลเมตร ครอบคลุม 23 จังหวัด คนไทยสามารถใช้ประโยชน์จากทะเลไม่เฉพาะแต่ในเขตทางทะเลของประเทศเราเองเท่านั้น หากยังสามารถใช้ทะเลไปถึงนอกเขตทางทะเลของประเทศด้วย (Khongyang, Tongkachok and Pronying, 2023)

อ่าวบ้านดอน พื้นที่ชายฝั่งทะเลทางอ่าวไทย มีลักษณะเป็นเว้าอ่าวโค้งรูปพระจันทร์หงาย ครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่แหลมชุย อำเภอไชยา ลงมาเขตอำเภอท่าฉาง อำเภอพุนพิน อำเภอเมือง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จนถึงแหลมกุลาในอำเภอดอนสัก ความยาวของแนวชายฝั่งประมาณ 120 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 434,575 ไร่ รองรับน้ำจากลำคลองน้อยใหญ่จำนวนมาก เกิดความอุดมสมบูรณ์จากการสะสมของตะกอนปากแม่น้ำ กลายเป็นแหล่งอาหารสำคัญของสัตว์น้ำ สร้างความหลากหลายของระบบนิเวศ เป็นพื้นที่ที่ชาวประมงใช้ดำรงชีพมายาวนาน ทะเลจึงเชื่อมโยงคนกับทรัพยากรธรรมชาติ เป็นฐานเศรษฐกิจชุมชน พื้นที่วัฒนธรรม ภูมิปัญญา มักเรียกกันว่า “ทะเลพ่อเฒ่า” ทะเลจึงเป็นพื้นที่มรดกแห่งการดำรงชีพตามธรรมชาติของชุมชนที่ส่งต่อลูกหลานสืบสานกันมา ชาวประมงจึงมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มีน้ำใจ ผูกพันอยู่กับทรัพยากรธรรมชาติ ผืนน้ำ และท้องฟ้า มีภูมิปัญญาในการทำประมง ดำรงชีวิตอยู่กับทะเล จับสัตว์น้ำเป็นรายได้ให้แก่ครอบครัวสืบสานต่อกันมา (Suanthong and Thinbangtieo, 2019)

Srimahawaro (2021) ได้จำแนกชาวประมงพื้นบ้านตามปัจจัยการผลิตได้ 3 กลุ่ม คือ ประมงพื้นบ้านที่มีทั้งเรือและเครื่องมือประมง ประมงพื้นบ้านที่ไม่มีเรือแต่มีเครื่องมือประมง และประมงพื้นบ้านที่ไม่มีทั้งเรือและเครื่องมือประมง จากเงื่อนไขความแตกต่าง จึงมีการเกื้อกูลกันในการทำประมง คนมีเรือจะช่วยให้คนที่ไม่มีเรืออาศัยออกทะเลไปทำประมงด้วย โดยอาจช่วยเหลือค่าน้ำมัน หรือช่วยแรงงานแทนค่าใช้จ่ายที่เรียกกันว่า “การต่อหู” โดยช่วยลงเครื่องมือและเก็บกู้เครื่องมือให้เจ้าของเรือ ขณะเดียวกันก็ได้ลงเครื่องมือของตัวเองด้วยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แต่เป็นการเอื้อเฟื้อกัน ความเดือดร้อนของชาวประมงเกิดขึ้นเมื่อชาวประมงถูกกีดกันออกจากพื้นที่การทำประมง ไม่สามารถทำประมงได้ จากการบุกรุกยึดครอบครองพื้นที่ทะเลทำฟาร์มเพาะเลี้ยงหอยของปัจเจกบุคคล ทะเลสาธารณะกลายเป็นพื้นที่มีเจ้าของ (Ownership) ปิดกั้นสิทธิการทำประมงพื้นบ้าน การครอบครองทะเล จึงมี 2 ลักษณะ คือ การได้รับการอนุญาตของรัฐสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (ประเภทย่อย) และการบุกรุกยึดครอบครองพื้นที่ทะเลสาธารณะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งโดยไม่ได้รับอนุญาต (Tonglamed et al. 2013)

เนื่องจากในอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อาชีพของคนในอำเภอประกอบอาชีพการประมงเป็นส่วนมาก แต่ประสบกับปัญหามากมายทั้งในเรื่องพื้นที่อนุญาตให้ทำการประมงไม่เพียงพอ การแย่งชิงลูกหอย การบุกรุกเขตห้ามทำการเลี้ยงหอย จึงมีการสนธิกำลังเรือดอนคอกเลี้ยงหอยแครง และเครื่องมือทำประมงผิดกฎหมายในทะเลอำเภอท่าฉาง ห่างชายฝั่ง 1,000 เมตร ยาว 6 กิโลเมตร กว่า 4,000 ไร่ เป็นพื้นที่นำร่อง ก่อนเข้าดำเนินการในพื้นที่บุกรุกอื่นอีกต่อไป โดยกำลังทหารจากมณฑลทหารบกที่ 45 ฝ่ายปกครองประมงจังหวัด เจ้าหน้าที่หน่วยจัดการป่าชายเลน และผู้นำชุมชนกว่า 50 นาย เข้าวัดดอนคอกเลี้ยงหอยแครง และเครื่องมือทำการประมงผิดกฎหมาย อวนซ้อนปลึก ที่ใช้อวนตาถี่ที่วางดักกลางร่องน้ำบางปอ บางปิก หลังจากกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงหอยแครง และกลุ่มชาวประมงอวนซ้อนปลึกในพื้นที่อำเภอท่าฉาง ได้บุกรุกเข้าครอบครองพื้นที่ทางทะเล นำไม้ไผ่มาปักกันเป็นแนวจับจองพื้นที่เลี้ยงหอยแครง และใช้ทางใบจากมาปักเป็นรูปปึกนก แต่ใช้อวนหรือตาข่ายบังแดด หรือชะแล่มมาวางซ้อนบังคัปปลา กุ้ง และกุ้งเคย ให้เข้ามาติดตาข่ายขนาดเล็กมาที่บริเวณปลายของอวนซ้อนปลึก ซึ่งเป็นการทำลายสัตว์น้ำวัยอ่อนอย่างร้ายแรง

นอกจากการบุกรุกเข้าครอบครองพื้นที่ชายฝั่งของอำเภอท่าฉาง เป็นระยะทางยาวประมาณ 6 กิโลเมตร หรือกว่า 4,000 ไร่แล้ว ยังได้กีดขวางร่องน้ำการเดินทางเรือในร่องน้ำท่าเคย ร่องน้ำเขาก่าน และร่องน้ำบางปอ บางปึก จนสร้างความเดือดร้อน การรื้อถอนเป็นไปค่อนข้างยากลำบากเนื่องจากน้ำทะเลลงเรือเกยตื้น และการรื้อไม้ไผ่ที่ปักในทะเลต้องใช้เรือเป็นตัวยกถอนไม่สามารถใช้แรงคนได้ เนื่องจากไม้ไผ่มีตัวเพียงจับเป็นจำนวนมาก และการปักค่อนข้างลึก ซึ่งการรื้อถอนไม่มีผู้บุกรุกออกมาต่อต้านแต่อย่างใด ทางเจ้าหน้าที่จะเข้ารื้อถอนสิ่งกีดขวางร่องน้ำเขาก่านให้ได้ความกว้าง 100 เมตร ให้เป็นไปตามแผนการจัดระเบียบพื้นที่ชายทะเล (ฟาร์มเลี้ยงหอย) ในพื้นที่ของอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และตามคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 24/2558 โดยการจัดระเบียบพื้นที่ชายฝั่งทะเล (ฟาร์มหอย) ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น กำหนดปฏิบัติการในทะเลเขต อำเภอพุนพิน ท่าฉาง ไชยา กาญจนดิษฐ์ ดอนสัก ท่าชนะ และอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งทางจังหวัดได้กำหนดให้อเภอท่าฉาง เป็นพื้นที่นำร่องหรือท่าฉางโมเดลในการจัดระเบียบทางทะเล ซึ่งผู้ที่ฝ่าฝืนทำประมงผิดกฎหมายทางเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตามกฎหมายระเบียบ ข้อกฎหมายต่อไป

จากการดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนในพื้นที่ควรจะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตั้งแต่กระบวนการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง สิ่งอำนวยความสะดวก และผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประชาชนผู้ใช้ประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับทรัพยากรธรรมชาติ จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการกับทรัพยากรท้องถิ่นของตนเอง โดยทุกคนมีอิสระในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย แต่การควบคุมดูแลจากหน่วยงานภาครัฐมีข้อจำกัดในด้านอัตรากำลังและงบประมาณ จึงทำให้การดูแลควบคุมและจัดการไม่เกิดความสัมฤทธิ์ผลที่ดี จากเดิมที่นโยบายการแก้ปัญหาและการพัฒนาประเทศจึงต้องเกิดจากส่วนกลางเป็นผู้กำหนดแล้วให้ประชาชนเป็นผู้ปฏิบัติตาม บางครั้งอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลในอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมการจัดการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภотаฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3 ตำบล ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 2,700 คน จากตำบลท่าฉาง จำนวน 527 คน ตำบลท่าเคย จำนวน 630 คน ตำบลเขาถ่าน จำนวน 1,543 คน (Civil Registration, Tha Chang District, Surat Thani Province, 2022)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภотаฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 348 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการเปิดตารางของ Taro Yamane ที่ขนาดประชากร 2,700 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน (Yamane, 1973)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามตารางที่ 1

ตำบล	รวม	กลุ่มตัวอย่าง
ตำบลท่าฉาง	527	68
ม.2 ท่าเคย	174	34
ม.4 ท่าพิกุล	353	34
ตำบลท่าเคย	630	81
ม.2 ท่าเคย	308	27
ม.6 คลองลำใน	154	27
ม.9 บางป่อ	168	27
ตำบลเขาถ่าน	1,543	199
ม.1 ธารน้ำร้อน	746	66
ม.2 บางน้ำจืด	136	66
ม.3 ไไร่ปรุง	661	67
รวม	2,700	348

ตารางที่ 1 จำนวนประชาชนและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภотаฉาง

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน เป็นลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close-ended response question)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความรู้ ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร ด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู และด้านการใช้กฎหมาย

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- (1) รศ.ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลกต อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
- (2) ดร.พรเทพ นามกร อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
- (3) นายเสน่ห์ รัตนสำเนียง ตำแหน่ง ประมงชายา

ทำการประเมินข้อคำถามในแบบสอบถามว่าสามารถวัดได้ตรงกับเนื้อหาที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำผลมาพิจารณาคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ฉบับ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.92

4) การรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ผ่านการรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2565 รหัสโครงการวิจัย

G-HU125/2565(E1) โครงการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) นำเรียนหนังสือเพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลต่างๆตามประเด็นที่กำหนดไว้
- 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว ทำการแจกให้กับประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 3) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 348 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 348 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

- 1) การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอท่าฉาง จังหวัด สุราษฎร์ธานี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ
- 2) การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังต่อไปนี้
 - (1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรณี 2 กลุ่ม ทดสอบด้วยการทดสอบค่าที (t-test) กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
 - (2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรณีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance: ANOVA) กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย (Presentation of the Research Results) ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษาทบทวน มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อจำแนกเป็นราย

ด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการให้ความรู้ และด้านการใช้กฎหมาย ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาเป็นด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู ($\bar{X} = 3.94$) และสุดท้ายคือด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร ($\bar{X} = 3.93$) รายละเอียดตามตารางที่ 2

การจัดการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
1. ด้านการให้ความรู้	3.95	.60	ดี	1
2. ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร	3.93	.68	ดี	3
3. ด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู	3.94	.71	ดี	2
4. ด้านการใช้กฎหมาย	3.95	.68	ดี	1
รวม	3.94	.60	ดี	

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์ที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดตามตารางที่ 3

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ชาย	178	3.98	.62	1.27	.82
หญิง	170	3.90	.57		

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามเพศ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	1.57	4	.39	1.10	.36
	ภายในกลุ่ม	121.90	343	.36		
	รวม	123.46	347			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.74	4	.43	1.22	.29
	ภายในกลุ่ม	121.72	343	.35		
	รวม	123.46	347			
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.41	5	.28	.79	.56
	ภายในกลุ่ม	122.05	342	.36		
	รวม	123.46	347			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	2.24	4	.56	1.59	.18
	ภายในกลุ่ม	121.22	343	.35		
	รวม	123.46	347			

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้ความรู้ โดยหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน ให้ครบวงจร ตั้งแต่การจัดการดูแลป่าชายเลน การอนุรักษ์สัตว์น้ำ การสร้างปะการังเทียมให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย การใช้เครื่องมือในการดักจับสัตว์น้ำ 2) ด้านการใช้กฎหมาย โดยหน่วยงานภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนบุกรุกสร้างหนาแน่นลอยในพื้นที่ยาธารณะอย่างเข้มงวดและจริงจัง ต้องมีการออกมาตรการหรือกฎหมายขอคืนพื้นที่ทะเลชายฝั่งจากการถูกบุกรุกให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและกระจายผลประโยชน์ในทรัพยากรให้เป็นธรรม 3) ด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู โดยการมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน เช่น จะต้องมีการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังการบุกรุกชายฝั่งทะเล การจัดตั้งเครือข่ายฟื้นฟูชายฝั่งทะเล การฟื้นฟูปะการังเทียม การทำลายต้นไม้มายฝั่งทะเล การอนุรักษ์คุ้มครองพื้นที่ชายฝั่งทะเล และต้องมีการจัดตั้งคณะทำงานอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่

แผนภาพ 1 องค์ความรู้ใหม่

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอำเภอบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

ด้านการให้ความรู้ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$) ทั้งนี้เป็นเพราะการให้ความรู้จะมุ่งเน้นในการให้หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอำเภอบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ครบวงจร ตั้งแต่การจัดการดูแลป่าชายเลน การอนุรักษ์สัตว์น้ำ การสร้างปะการังเทียมให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย การใช้เครื่องมือในการดักจับสัตว์น้ำ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาการเสื่อมล้ำพื้นที่ทำกินอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นแผนงานการจัดการที่ประชาชนมีความคิดเห็นมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอำเภอบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำลังเผชิญกับปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย การรุกล้ำพื้นที่ทำกินเป็นเวลายาวนาน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีกจำเป็นต้องมีกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยการร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Srimahawaro (2021) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทะเล(อสทล.) บ้านท่าพิกุล อำเภอบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่า (1) ชาวบ้านบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และการจัดการชุมชนพึ่งตนเองบนฐานของทรัพยากร (2) ยังมีการบุกรุกป่าชายเลนเพื่อที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพ และ (3) เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทะเล (อสทล.) มีข้อจำกัดในการดำเนินงานโดยเฉพาะระบบสวัสดิการ ส่วนการค้นหากลยุทธ์ทางเลือกของการบริหารจัดการพบว่า (1) กลยุทธ์เชิงรุก ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพ

และสมรรถนะแก่กลุ่มเครือข่ายอาสาสมัครฯ การใช้เครื่องมือเชิงบูรณาการภูมิปัญญาชาวบ้านกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (2) กลยุทธ์แก้ไข ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกการพัฒนาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการตนเอง (3) กลยุทธ์ป้องกัน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนช่วงเวลาพัฒนาแบบประชาอาสาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงบริบทพื้นที่ และการเร่งขยาย ขอบเขตโครงการทวงคืนผืนป่าให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และ (4) กลยุทธ์แก้วิกฤต ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายให้ทั่วถึงเป็นธรรม และการเพิ่มมาตรการเฝ้าระวังป้องกันการอนุรักษ์พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ด้วยวิธีเชิงบูรณาการ

ด้านการใช้กฎหมาย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$) ทั้งนี้เป็นเพราะหน่วยงานภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งในด้านของการใช้เครื่องมือที่ผิดกฎหมาย เช่น อวนลาก อวนรุน รวมไปถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนบุกรุกสร้างขนาเลียงหอยในพื้นที่สาธารณะอย่างเข้มงวดและจริงจัง มีการออกมาตรการหรือกฎหมายขอคืนพื้นที่ทะเลชายฝั่งจากการถูกบุกรุกให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและกระจายผลประโยชน์ในทรัพยากรให้เป็นธรรม ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sri-in, and Wongjumba (2020) ทำการวิจัยเรื่อง เศรษฐกิจสังคมครัวเรือน และแนวทางการจัดการทรัพยากรชายฝั่งโดยชุมชนในพื้นที่หมู่เกาะระเกาะพระทอง ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนชายฝั่งควรเป็นผู้ดำเนินการหลักในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นโดยมีหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และมีความยุติธรรม และควรให้ข้อเสนอแนะในการปรับตัวของชุมชนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และความต้องการของชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งในท้องถิ่นของตนเอง

ด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) ทั้งนี้เป็นเพราะการเฝ้าระวังและฟื้นฟูจะมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่น มีการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังการบุกรุกชายฝั่งทะเล การจัดตั้งเครือข่ายฟื้นฟูชายฝั่งทะเล การฟื้นฟูปะการังเทียม การทำลายต้นไม้ชายฝั่งทะเล การอนุรักษ์คุ้มครองพื้นที่ชายฝั่งทะเล ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kanitthanupong (2013) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนชายฝั่งทะเล ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ปจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน แบ่งออกเป็นปจจัยภายในและปจจัยภายนอก สำหรับปจจัยภายในประกอบด้วย ต้นทุนทางสังคมที่คนในชุมชนมีความไว้วางใจกัน การมีส่วนร่วม ความตื่นตัวของชาวบ้านในการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากร การรวมกันสอดส่องดูแลทรัพยากรของคนในชุมชน และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน รวมถึงต้นทุนความเป็นเครือข่าย มีการร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชน การมีผู้นำที่ดีและวิถีชีวิตความสามัคคีของกลุ่มคนในชุมชน แม้จะต่างศาสนาแต่ก็มีความเกื้อกูลและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ส่วนปจจัยภายนอก ประกอบด้วย การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย นักวิชาการ โรงเรียน รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชน ในเรื่ององค์ความรู้ในการดูแลทรัพยากรของชุมชน งบประมาณ และการเข้าร่วมกิจกรรมในการ

อนุรักษ์ทรัพยากร และพบว่ากระบวนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชนสามารถแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการ คือ (1) การวางแผน เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนและนโยบายในการดำเนินงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (2) การจัดกระบวนการ (3) การลงมือดำเนินการตามแผน (4) การประเมิน เพื่อติดตามการแก้ปัญหา

ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.93$) ทั้งนี้เป็นเพราะการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร จะมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล มีการเข้าร่วมในกิจกรรมปลูกป่าทดแทน เข้าร่วมพูดคุยและรณรงค์ให้เลิกตัดไม้ จัดกิจกรรมเก็บขยะริมชายฝั่งและสร้างที่อยู่อาศัยให้สัตว์น้ำ และหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชน และพร้อมที่จะสนับสนุนประชาชนในทุก ๆ ด้าน ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jirachaisri, and Polpuk (2018) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการทำงานในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน ซึ่งเป็นปัญหาการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ควรผลักดันให้มีการเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอต่อการทำงานด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จที่สำคัญ คือ จังหวัด เจ้าของพื้นที่และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนในทุกกิจกรรมและโครงการตามแผนงาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนในพื้นที่ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอนเป็นประเด็นวิกฤตที่ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และมีข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาและเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนที่ถูกบุกรุกพื้นที่ทำกินและทรัพยากรชายฝั่งทะเล และให้ประชาชนทุกคนให้ความร่วมมือช่วยป้องกันการใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมายในส่วนของประมงพื้นบ้านได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการกำหนดพื้นที่เป็นทะเลชุมชนได้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการปักเขตพื้นที่ทะเลเพื่อทำคอกหอยของกลุ่มนายทุนได้อีกส่วนหนึ่ง และผลักดันให้ใช้กฎหมายอย่างเข้มข้นและเข้มงวดในทางปฏิบัติ การรวมตัวกันเป็นกลุ่มและเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรอ่าวบ้านดอนในการขับเคลื่อนขบวนการอนุรักษ์อย่างเต็มระบบ เพื่อที่จะช่วยให้ทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกิดความยั่งยืนในอนาคตสืบต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pansavee (2021) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง:กรณีศึกษาชมรมประมงพื้นบ้านตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาชุมชนไม่ว่าประชาชนที่มีลักษณะพื้นฐานที่แตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ต่างให้ความสำคัญในกระเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพราะนอกจากจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม

กำหนดทิศทางการพัฒนาของชุมชนตามสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนแล้ว ยังเป็นการใช้ศักยภาพและความรู้ความสามารถให้เกิดการบูรณาการของการมีส่วนร่วมในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การพัฒนาอาชีพ การศึกษา แก้ปัญหาความยากจน ศาสนา การเมือง การปกครอง สร้างความเท่าเทียม และเสมอภาคในชุมชน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าภาครัฐควรส่งเสริมศักยภาพของชุมชนในเรื่องขององค์ความรู้ในและทักษะในการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเกิดรายได้ และควรสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนประชาชนในชุมชนควรร่วมกันออกความคิดเห็นให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อเกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นต้นแบบให้กับชุมชนชายฝั่งอื่นๆ ที่จะสามารถมาศึกษาเรียนรู้ได้

สรุป

โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ความรู้ และด้านการใช้กฎหมาย ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาเป็นด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟู ($\bar{X} = 3.94$) และสุดท้ายคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร ($\bar{X} = 3.93$) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัด สุราษฎร์ธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากร ชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบุกรุกพื้นที่ทะเลสาธารณะไม่ได้จำกัดอยู่แค่จุดที่ทางราชการจัดให้มีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นอีก กฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน ยังไม่รัดกุมเพียงพอและบทลงโทษยังไม่รุนแรงเท่าที่ควร ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ควรดำเนินการขอคืนพื้นที่ทะเลสาธารณะตลอดแนวชายฝั่ง และเขตอนุรักษ์ป่าชายเลนอย่างเข้มงวดและจริงจัง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดให้มีการจัดทำนโยบายชาติทางทะเล ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดจากแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล

1.2 หน่วยงานภาครัฐที่มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความผิดที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวดและจริงจัง ตลอดจนควรมีการแก้ไข เพิ่มเติม หรือยกเลิกกฎหมายที่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน หรือความล่าช้าต่อการปฏิบัติหน้าที่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากร ชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่แตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้

1.3 หน่วยงานภาครัฐควรจัดกิจกรรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาแนวชายฝั่งทะเล ป่าชายเลน การใช้เรือประมงอวนลากและอวนรุนในเขตชายฝั่ง อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ระดับลึก การสนทนากลุ่มย่อย การจัดประชุมระดมความคิดเห็น การสังเกต ฯลฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอนกับพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมิติ

References

- Civil Registration, Tha Chang District, Surat Thani Province. (2022). *Information on the Number of People in the Area*. Surat Thani: Civil Registration Tha Chang District.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row Ltd.
- Jirachaisri, O., & Polpuk, S. (2018). Administration of Mangrove Areas of the Department of Marine and Coastal According to the Sufficiency Economy Philosophy. *Eau Heritage Journal Social Science and Humanities*. 8(1), 70-80.
- Kanitthanupong, W. (2013). *Coastal Resource Management by Community: a Case Study of Coastal Communities in Bohin Subdistrict, Sikao District, Trang Province*. (Master's Thesis). Silpakorn University. Phetchaburi.
- Khongyang, N., Tongkachok, K., & Pronying, J. (2023). Innovation in Sustainable Traditional Fishery Management. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 8(1), 90-107.
- Pansavee, P. (2021). *Success Factors in Marine and Coastal Resource Management : Case study, Panare Fisheries Association, Panare District, Pattani Province*. (Master's Thesis). National Institute of Development Administration. Bangkok.

- Sri-in, S., & Wongjumpa, N. (2020). The Household Socio-Economic and Communities Coastal ResourceManagement Guideline at Mu Koh Ra - Koh Phra Thong Area. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 12(2), 129-157.
- Srimahawaro, W. (2021). The Management of Coastal and Marine Resources for Sustainable Community Engagement on Coastal and Marine Resources : A Case Study of Marine Rangers Network of Thaphikul Village, Thachang Sub - District,Thachang District, SuratthaniProvice, Thailand. *School of Administrative Studies Academic Journal*. 4(3), 81-95.
- Suanthong, P., & Thinbangtieo, O. (2019). The Political Ecology of the Coastal Resources Management in Bandon Bay, Surat Thani Province. *Burapha Journal of Political Economy*. 7(2), 101-130.
- Tonglamed, N., ea al. (2013). *Coastal Resources Management Guidelines Project for Sustainable Ban Than Nam Ron, Khao Than Sub-district, Tha Chang District, Surat Thani Province*. (Master's Thesis). Bangkok. Thailand Science Research and Innovation.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Row Ltd.